

Elämää Israelin rakentaman muurin takana keväällä 2006.

Tuomo Heinonen

Luvattu maa / osa 4

Maankäytön numeroissa 3–4/2005 ja 1/2006 ilmestyneen ”matkapäiväkirjan” aikaisemmissa osissa on käsitelty Palestiinan alueen historiaa, asutuksen kehitystä ja Israelin miehityksestä seuranneita maankäytön ongelmia. Tässä juttusarjan neljännessä osassa siirrytään toistaiseksi sivummalle ammatillisista teemoista ja kuvataan palestiinalaisten arkea vuoden 2006 poliittisessa ja taloudellisessa kaaoksessa.

Todelliset muutosvaalit 2006

Tammikuisten palestiinalaisalueiden parlamenttivaalien tulos oli käännetekävä. Se ei kuitenkaan ollut muutos positiiviseen suuntaan, jota moni toivoi äänestäessään pitkään vallassa olleen ja korruptiostakin syytetyn Fatah-puolueen sijasta Hamas-liikkeen ehdokkaita. Hamasin vaalivoitto ja sen seurauksena muodostettu Hamas-hallitus ei miellyttänyt liikkeen terroristijärjestöksi luokitellutta länttä. Yhdysvallat ja EU jäädyttivät kaiken taloudellisen apunsa Palestiinan hallitukselle. Myös Israel käytti tilannetta hyväkseen ja lopetti palestiinalaisilta keräämiensä verotulojen siirron Palestiinan viranomaisille.

Tätä kirjoittaessa noin 150 000 palestiinalaista virkamiestä ovat käytännössä olleet ilman palkkaansa viisi kuukautta. Kerrannaisvaikutukset yhteiskunnassa ovat merkittävät tämän rahan jäädessä pois yhteiskunnan palveluketjusta. Vali-

tettavasti on todettava, että lännen pakotettujen kohde ja sijaiskärsijä on loppujen lopuksi tavallinen palestiinalainen.

Väkivalta lisääntyy

Valtion tyhjä kassa ei ole jättänyt Hamas-hallitukselle juurikaan mahdollisuuksia huolehtia yhteiskunnan toiminnoista. Turvallisuuksien tilanne on heikentynyt etenkin Gazassa, jossa hallituksen turvallisuusjoukot ja Fatah-puoluetta edustavan presidentin vastaavat joukot ottivat kevään aikana yhteen jopa keskenään. Taloudellinen ahdinko sekä Israelin aggressiivinen miehityspolitiikka ovat kiihdyttäneet ’palestiinalaismilitanttien’ vastarintaa etenkin Gazan alueella. Israelin puolelle suuntautuneiden rakettiskujen seurauksena Israel on tuhonnut Gazan infrastruktuuria, aiheuttanut pommituksillaan huomattavan määrän siviiliuhreja, lamaannuttanut alueen sairaalajärjestelmän jne.

Heinäkuun alussa alkaneen Israelin ja libanonilaisen Hizbollah-järjestön välisen, Libanonin eteläosat totaalisesti tuhonneen ja lähinnä libanonilaissiviileitä surmanneen sodan selitetään Israelin puolella olleen sen itsepuolustusta ja ’sotaa terrorismia vastaan’. Termi onkin jo tullut tutuksi mm. Irakin sodan yhteydessä. Kuten Irakin tapauksessa myös Libanonin sodassa lopputulos on Israelin ja sen liittolaisen Yhdysvaltojen kannalta epäedullinen. Viha niitä kohtaan alueen arabivaltioissa kasvaa entisestään. Myös länsimaissa usko niiden todellisiin rauhanpyrkimyksiin ja haluun ratkaista kaiken taustalla oleva palestiinalaiskysymys on tämän jälkeen entistä kovemmalla koetuksella.

Pidätyksiä ja kidnappauksia

Palestiinalaiset niin Länsirannalla kuin Gazassakin ovat Lähi-idän jatkuvan kriisin vakiokärsijöitä. Länsirannalla väkivaltaisuudet ovat viime aikoina rajoittuneet

Israelin armeijan tyypillisiin 'militanttien' pidätysoperaatioihin, jotka vaativat viikoittain muutamia kuolonuhreja.

Loppukeväästä Israel vangitsi Ramallaan suuntautuneessa operaatiossaan kahdeksan palestiinalaishallituksen Hamas-ministeriä ja useita Palestiinan parlamentin Hamas-edustajia. Land Administration -projektin kannalta avainasemassa oleva Palestiinan 'ympäristöministeri' (Minister of Planning) oli myös vangittujen joukossa. Ao. ministerillä ei ole poliittista Hamas-taustaa.

Suomen tukeman Palestiinan 'maanmittauslaitoksen' eli *Palestinian Land Authorityn* (PLA) Fatah-puolueeseen kuuluva pääjohtaja on viettänyt viime ajat maan ulkopuolella. Gazasta käsin PLA:ta johtava 'varapääjohtaja' puolestaan kaapattiin aseella uhaten toimistostaan keväällä. Kidnappauksen takana olivat tässä tapauksessa paikalliset tyytymättömät 'asiakkaat'. Virkakoneiston johdon lähtökohdat maansa kehittämiseen eivät ole siis parhaat mahdolliset.

Tavallisten palestiinalaisten arkea kesällä 2006

Palestiinalaisten liikkuminen Länsirannalla on entistä rajoitetumpaa. Vuoden lopulla tapahtuvaksi ennakoitun Itä-Jerusalem Länsirannasta eristävän 'turvamuurin' (ks. 'matkapäiväkirjan' aiemmat osat) sulkeutumisen jälkeen tuhannet Jerusalemin puolella työskentelevät ja Länsirannalla asuvat palestiinalaiset joutuvat päättämään, jättävätkö työnsä vaiko kotinsa! Vaikea päätös, jonka monet vielä sulkevat pois mielestään toivoen jonkinlaisen ihmeen tapahtuvan ennen vuoden vaihdetta.

Suurin osa Palestiinan 'maanmittauslaitoksen' työntekijöistä saapuu säännöllisesti töihin palkatta. Se on tulkittava kollektiiviseksi vastuuntuntoisuudeksi ja haluksi pitää yhteiskunnan toimintoja yllä pakotteista ja miehityksestä huolimatta. Loputtomiin tilanne ei kuitenkaan voi näin jatkua!

Palestiinalaiset ovat tottuneet elämään päivän kerrallaan. Kesittyminen perheeseen ja sen toimeentulon hankkimiseen täyttävät tavallisten palestiinalaisten arjen. Tulevaisuudenusko on kuitenkin kovilla. Näin oli esimerkiksi viime heinäkuun lopulla. Turkin valtio oli lahjoittanut 70 palestiinalaiselle vihkiparille hääjärjestelyt. Kun vihkiparit vieraineen olivat saapumassa Itä-Jerusalemossa sijaitsevalle Al Aqsan moskeija-alueelle yhteisvihkimistä varten, Israelin poliisi ilman ennakkovaroitusta esti juhlaväen pääsyn alueelle "turvallisuusseikkoihin" vedoten ja kaiken huipuksi pidätti osan vihkipareista. Sattumalta paikalle osunut kirjoittaja ei voinut olla tuntematta suurta myötätuntoa jälleen kerran nöyryytettyjen palestiinalaisten puolesta.

Jatkossa

Monet Hamas-hallitukseen sidoksissa olleet kehityshankkeet Palestiinassa ovat olleet pysähdyksissä keväästä alkaen. Presidentin kanslian alaisen 'maanmittauslaitoksen' ja maan ensirekisteröinnin kehittäminen kuitenkin jatkuu. Juttusarjan seuraavissa osissa palataan taas lähemmäksi näitä aiheita – toivottavasti nykyistä rauhallisemmissa merkeissä!

**TKT Tuomo Heinonen, Itä-Jerusalem/Ramallah,
sähköposti: tuomo.heinonen@gmail.com.**

Kirjoittaja työskentelee FM-International Oy FINNMAPIN palveluksessa Maailmanpankin ja Suomen ulkoministeriön rahoittamassa Land Administration -projektissa palestiinalaisalueilla. Artikkelisarjassa esitetyt ajatukset ovat kirjoittajan henkilökohtaisia tulkintoja alueen tilanteesta.

Uutta palestiinalaissukupolvea Qarawat Bani Zeidin kylässä Länsirannalla keväällä 2006. Israelilaisotilas ampui yhden kuvassa olevan pojan isän samaan paikkaan noin vuosi sitten.

Kirjoittaja Libanonin rajalla Qiryat Schmonan kaupungin pohjoispuolella. Taustalla näkyvien kukkuloiden takana käytiin viikkoa ennen kuvan ottamista kesän 2006 kiivaimmat maataistelut Israelin armeijan ja Hizbollah-sissien välillä.